

**KOULUTUS-
JA KEHITTÄMIS-
PALVELUT**

HELSINGIN YLIOPISTO

Kirjallisuusterapiaohjaajakoulutus 2021, 35 op

16.4.2021–18.6.2022, Helsinki

Koulutus on Suomen Kirjallisuusterapiayhdistys ry:n koulutuspolun osa 2. Koulutuksen osallistuminen edellyttää, että osa 1 (15 op) on suoritettu.

Kirjallisuusterapia on kasvun ja hoitamisen työväline, jota käytetään muun muassa mielenterveyspalveluiden piirissä, vanhustenhuollossa, vankiloissa, päihdeongelmaisten keskuudessa, seurakunnissa, erityisopetuksessa, äidinkielen opetuksessa, aikuisoppilaitoksissa, työnohjauksessa sekä kirjastoissa.

JÄRJESTÄJÄT

Koulutuksen järjestävät Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämispalvelut HY+ ja Suomen Kirjallisuusterapiayhdistys ry.

AIKA JA PAIKKA

Koulutuksen lähiopetusjaksojen opetus toteutetaan Helsingissä perjantaisin klo 10.00–15.00 ja lauantaisin klo 9.00–14.00.

Työnohjausryhmät kokoontuvat perjantaisin klo 15.30–17.00 touko-, loka- ja marraskuun 2021 sekä tammi-, maaliskuu- ja toukokuun 2022 lähiopetusjaksoissa. Suositus yksilötyönohjaukselle elo-syyskuussa 2021 sekä helmi- ja huhtikuussa 2022.

Kirjallisuusterapiaryhmät kokoontuvat lauantaisin klo 14.15–15.45 huhti-, touko-, kesä-, syys-, loka- ja marraskuun 2021 sekä tammikuun 2022 lähiopetusjaksoissa.

KOHDERYHMÄ

Koulutus on suunnattu sosiaali- ja terveydenhuollossa, opetus-, kasvatus-, kirjasto- ja kulttuurialalla sekä seurakuntien ohjaus- ja neuvontatyössä toimiville.

TAVOITTEET

Tavoitteena on perehdyttää osallistujat kirjallisuusterapian teorioihin, perusteisiin ja menetelmiin sekä antaa valmiuksia käyttää niitä kirjallisuusterapeuttisessa ohjauksessa ja/tai omalla ammattialueella.

HYPLUS.HELSENKI.FI

Koulutus on yliopistollista täydennyskoulutusta, jonka suorittamisen jälkeen osallistuja voi halutessaan käyttää nimikettä kirjallisuusterapiaohjaaja. (Nimike ei ole Valviran nimikesuojattu ammattinimike.)

Koulutuksen jälkeen on mahdollisuus hakeutua kirjallisuusterapeuttikoulutukseen, joka on koulutuspolun osa 3.

TOTEUTUS JA TYÖSKENTELY

Koulutus sisältää luentoja ja menetelmällisiä harjoituksia lähiopetuspäivien teemoihin liittyen. Koulutus sisältää myös etätyöskentelyä: pohtivan referaatin ja kaunokirjallisuustehtävän sekä kirjallisen lopputyön (5 op), jossa tutkitaan jotakin kirjallisuusterapian osa-aluetta teosten, artikkelien ja muun aineiston pohjalta.

Opiskelijat ohjaavat opiskelun aikana kaksi harjoitusryhmää tai yksilöohjausjaksoa kirjallisuusterapian menetelmiä soveltaen ja laativat työskentelyyn liittyen suunnitelmat ja raportit. Ohjauksen tueksi opiskelijat saavat ryhmätyönohjausta koulutuspäivien aikana 12 tuntia. Heidän tulee myös käydä omakustanteisesti yksilötyönohjauksessa vähintään kolme kertaa.

Opiskelijat jaetaan kirjallisuusterapiaryhmiin, joissa he saavat kokemuksen kirjallisuusterapian menetelmistä käytännössä. Lisäksi opiskelijat pitävät yhteyttä Moodle-verkkoympäristössä.

KOULUTUKSEEN HAKEMINEN JA HINTA

3900 euroa + alv 24 %. Kurssimaksu suoritetaan neljässä yhtä suuressa erässä koulutuksen aikana.

Koulutukseen haetaan HY+:n verkkosivuilla osoitteessa hyplus.helsinki.fi/kirjallisuusterapia 28.2.2021 mennessä.

Hakijan tulee täyttää myös erillinen, taustatietoja koskeva lomake. Hakemusten perusteella hakijat kutsutaan valintahaastatteluun Helsinkiin.

Hakijoiden toivotaan tutustuvan etukäteen teokseen: *Hoivasanat. Opas kirjallisuusterapiaan* (toim. Silja Mäki ja Terhikki Linnainmaa, Duodecim).

Koulutukseen on hakumenettely ja valintahaastattelut, joten ilmoittautuminen ja paikan vastaanottaminen ovat sitovia.

Tiedustelut: sissel.korpisola@helsinki.fi

KOULUTTAJAT

Kouluttajina toimivat kirjallisuusterapiaan ja ryhmätyöskentelyyn perehtyneet eri alojen asiantuntijat, joilla on pitkäaikainen kokemus kirjallisuuden ja kirjoittamisen käyttämisestä terapeuttisiin, kuntouttaviin ja ennalta ehkäiseviin tarkoituksiin.

Silja Mäki, FM, psykoterapeutti, kirjallisuusterapeutti, erityisopettaja, koulutuksen johtaja

Juhani Ihanus, FT, kulttuuripsykologian dosentti, kirjallisuusterapiakouluttaja, kirjailija, koulutuksen tieteellinen johtaja

Jaana Huldén, psykoterapeutti, kirjallisuusterapeutti, uniohjaaja®

Jenni Hurmerinta, FM, sanataideohjaaja, kirjallisuusterapiaohjaaja, kustannustoimittaja, mindfulness-ohjaaja

Päivi Kosonen, FT, kirjallisuustieteen dosentti, kirjallisuusterapeutti

Karoliina Maanmieli, FT, lähihoitaja, kirjallisuusterapiaohjaaja

Anna-Leena Mitrunen, PsykM, psykologi, psykoterapeutti, kirjallisuusterapeutti

Taina Ratia, FM, ohjelmapäällikkö, kirjallisuusterapiaohjaaja

Annamari Saure, FM, äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori, kirjallisuusterapiaohjaaja

Kirsi Virkkunen, työnohjaaja, ryhmätaideterapeutti, kirjallisuusterapiaohjaaja, Luova Uniohjaaja®

TYÖNOHJAAJAT

Kirsi Marttinen, sosiaalityöntekijä, työnohjaaja, kirjallisuusterapiaohjaaja

Silja Mäki, FM, psykoterapeutti, kirjallisuusterapeutti, erityisopettaja

Kirsi Virkkunen, työnohjaaja, ryhmätaideterapeutti, kirjallisuusterapiaohjaaja, Luova Uniohjaaja®

KIRJALLISUUSTERAPIARYHMIEN OHJAAJAT

Eeva Nopsanen, psykiatrisen erikoissairaanhoidtaja, ryhmäterapeutti, perheterapeutti, kirjallisuusterapeutti

Heikki Savola, sanataideohjaaja, kirjallisuusterapiaohjaaja, kustantaja, ratkaisukeskeinen lyhytterapeutti (valm. 5/2021)

Kristina Svensson, FM, opettaja, kirjallisuusterapiaohjaaja, ekspressiivinen taideterapeutti

LÄHIOPETUSJAKSOT

1. jakso huhtikuu 2021 16.–17.4.2021

pe 16.4. Johdanto, koulutuksen tavoitteet, rakenne ja suoritustavat. Opiskelijoiden tutustuminen. Vuorovaikutuksellisuus kirjallisuusterapiassa. *Silja Mäki*

la 17.4 Kirjallisuuden perusteita kirjallisuusterapeutin toiminnan näkökulmasta. Kirjallisuusterapeutin aineiston valinta ja käyttö. *Päivi Kosonen*

Kirjallisuusterapiaryhmät

2. jakso toukokuu 2021 21.–22.5.2021

pe 21.5. Kirjallisuusterapian historia ja kehitys. Teorioita, sovellusalueita sekä kytkentöjä psykologiaan, lukemiseen ja kirjoittamiseen. *Juhani Ihanus*

Lopputyöprosessin esittely. *Juhani Ihanus ja Silja Mäki*

Työnohjausryhmät

la 22.5. Aikuisten kirjallisuusterapeutit kasvuryhmät. Lopputöiden aiheiden ideointia. *Silja Mäki*

Kirjallisuusterapiaryhmät

3. jakso kesäkuu 2021 11.–12.6.2021

pe 11.6. Ryhmädynamiikka ja ryhmässä esiintyvät ilmiöt. *Jaana Huldén*

la 12.6. Kirjallisuusterapia mielenterveystyössä, erityisesti masentuneiden hoidossa ja kuntoutuksessa. *Jaana Huldén*

Kirjallisuusterapiaryhmät

4. jakso syyskuu 2021 17.–18.9.2021

pe 17.9. Satujen ja tarinoiden terapeutin merkitys. Kirjallisuusterapeutit menetelmät erityisopetuksessa ja äidinkielenopetuksessa. *Silja Mäki ja Annamari Saure*

la 18.9. Kirjallisuusterapeuttiset menetelmät lasten ja varhaisnuorten sanataideopetuksessa. Sadut aikuisten kirjallisuusterapiassa. *Silja Mäki*

Kirjallisuusterapiaryhmät

5. jakso lokakuu 2021 15.–16.10.2021

pe 15.10. Hoitava lukeminen ja lukupiirit. *Päivi Kosonen*

Työnohjausryhmät

la 16.10. Kirjallisuusterapeuttiset menetelmät nuorisopsykiatrisessa hoidossa. *Anna-Leena Mitrunen*

Kirjallisuusterapiaryhmät

6. jakso marraskuu 2021 12.–13.11.2021

pe 12.11. Kriisit, traumat ja kirjallisuusterapia elämänkaaren eri vaiheissa. Tapahtumien ja kokemusten vaikutus ihmisen arkeen ja hyvinvointiin. *Jaana Huldén*

Työnohjausryhmät

la 13.11. Kirjallisuusterapia päihde- ja omaistyössä. *Karoliina Maanmieli*

Kirjallisuusterapiaryhmät

7. jakso tammikuu 2022 21.–22.1.2022

pe 21.1. Elämäkerrallinen kirjoittaminen ja sukupuu kirjallisuusterapeuttisina välineinä. *Silja Mäki*

Työnohjausryhmät

la 22.1. Ikäihmisten kirjallisuusterapia ja muistelukirjoittaminen. Surutyö sekä vakavan sairauden ja kuoleman kohtaaminen kirjallisuusterapeuttisin keinoin. *Jenni Hurmerinta*

Kirjallisuusterapiaryhmät

8. jakso maaliskuu 2022 11.–12.3.2022

pe 11.3. Taideterapian menetelmiä kirjallisuusterapiassa. *Kirsi Virkkunen*

Lopputöiden välikatsaus. *Juhani Ihanus, Päivi Kosonen, Karoliina Maanmieli ja Silja Mäki*

Työnohjausryhmät

la 12.3. Kirjallisuusterapeuttiset menetelmät kirjastotyössä. *Taina Ratia*

9. jakso toukokuu 2022 6.–7.5.2022

pe 6.5. Unet kirjallisuusterapeuttisena välineenä. *Jaana Huldén*

Työnohjausryhmät

la 7.5. Kirjallisuusterapiaohjaajan persoonallisuus, voimavarat ja oma jaksaminen. *Silja Mäki*

10. jakso kesäkuu 2022 17.–18.6.2022

pe 17.6. Lopputöiden käsittely. *Juhani Ihanus, Päivi Kosonen, Karoliina Maanmieli ja Silja Mäki*

la 18.6. Kirjailijavieras

Koulutuksen päätös: palautteiden anto, loppupuheenvuorot, kakkukahvit

”Kirjallisuusterapia tarjoaa keinoja niin lasten, nuorten ja aikuisten kuin ikäihmistenkkin elämän haasteellisten asioiden käsittelyyn ja hyvinvoinnin tukemiseen. Runot, novellit, sadut ja monet muut tekstit, myös itse kirjoitetut, antavat mahdollisuuden tarkastella kokemuksia ja tunteita turvallisesti, monipuolisesti ja luovasti”, kuvailee koulutuksen johtaja, psykoterapeutti, kirjallisuusterapeutti **Silja Mäki**.

Opiskelijoiden kommentteja edellisistä koulutuksista:

”Kannustava ja asiantunteva ohjaus tuki hyvin koulutusprosessia.”

”Koulutus oli onnistunut ja tasapainoinen kokonaisuus.”

”Koulutuksen aiheet olivat mielenkiintoisia.”

”Koulutuksessa ehdottoman huiput kouluttajat.”

”Luennoitsijat olivat osaavia ja innostavia.”

”Parasta oli toimiva, luottamuksellinen ryhmä ja muiden kokemukset.”

”Työn ohessa tehty koulutus oli rankka, mutta kyllä kannatti!”

